

Finnforum V Kanadassa

Olavi Koivukangas

Suomalaiset ja amerikkalaiset siirtolaisuustutkijat ovat vuodesta 1974 lähtien kokoontuneet viiden vuoden välein tarkastelemaan suomalaista siirtolaisuutta ja asutusta Pohjois-Amerikassa. Joskus tarkasteluun on vertailun vuoksi otettu muitakin maanosia. Laurentian yliopistossa Sudburyssä 22.–25.5. 1996 pidetyn viidennen Finnforumin aiheena oli erityisesti uudet tutkimushaasteet vuosittu- hannon vaihteeseen tultaessa. Tähän konferenssiin osallistui 80 tutkijaa tai muuten aiheesta kiinnostunutta henkilöä.

Konferenssin aluksi prof. A. William Høglund Connecticutista esitti katsauksen neljään aikaisempaan Finnforumiin. Muista yhdysvaltalaisista tutkimuksista esittelivät mm. Michael Karni, joka käsitteli sosialistien kesäleirien, työväenopistojen ja osuustoiminnan vaikutusta siirtolaislasten kasvatukseen. Konsuli Norman Westerberg Seattlesta pohti, miksi suomalaisten jälkeläiset Yhdysvalloissa ovat huomattavasti tanskalaisia harvemmin ilmoittaneet etnisen syntyperänsä. Merkittävä uusi tutkimusalue on Salt Lake Cityssä asuvalla sukututkijalla Timothy Laitila-Vincentillä, jonka tutkimuksen kohteena ovat Utahin suomalaiset ja lähteinä kaivosyhtiöiden arkistot ja raittiusseurojen ym. yhteisöjen päiväkirjat. Floridalaisen Eleanor Palo-Stollerin aiheena oli etnisyyden sosiaalisena rakenteena toisen ja kolmannen siirtolaispolven parissa. John Laine Dallasista esitteli projektin 34:n, jonka tavoitteena on saada 3. ja 4. sukupolvet omilla ehdoillaan kiinnostumaan suomalaisesta kulttuurista ja vaalimaan sitä. Aiheeseen liittyen Jon Saari Michiganista esitteli elokuussa Marquettessa pidettävän FinnFestin ohjelman. Minnesotalaisten Anita Middle-

Mika Roinila, Olavi Koivukangas ja Norman Westerberg

tonin ja Alexis Pogorelskin esitelvät Amerikasta Neuvosto-Karjalaan 1930-luvulla menneistä suomalaisista olivat hyvin mielenkiintoisia. Ne valaisivat myös Neuvosto-Venäjän näkökulmaa siitä, miksi suomalaisia houkuteltiin Karjalaan, ja videofilmiltä nähtiin Neuvosto-Karjalaan lapsina menneiden suomalaisten haastatteluja.

Kanadalaisista esityksistä mm. Mauri Jallava kertoi Turun Akatemian kasvatti Pehr Kalmista, joka 1700-luvun puolivälissä kirjoitti merkittävän matkakuvauksen Kanadasta. Niagarin putouksilla, joiden kuvaajana Kalm oli ensimmäisiä eurooppalaisia, suunnitellaan pidettävän vuonna 2000 Pehr Kalm-symposiumi. J. Donald Wilson tarkasteli ihanneyhteisö Sointulan koulu- ja kulttuurioleloja v. 1904 jälkeen. Mika Roinila tekee väitöskirjaansa vähän tutkitusta aiheesta: suomenruotsalaisista Kanadassa ennen v. 1930. Torontolainen Börje Vähämäki tarkasteli suomenkielen merkitystä kolmelle ensimmäiselle siirtolaisukupolvelle. Varpu Lindström – myöskin Torontosta – totesi, että sellaisia tabuja kuin alkoholismi, itsemurhat, inesti, homoseksuaalisuus, prostituutio, rasismi, väkivalta ja rikollisuus ei ole vielä tutkittu suomalaisiirtolaisten osalta. Oiva Saarinen tarkasteli Sudburyn alueen suomalaisasutusta.

Suomesta Finnforumiin matkanneita olivat esimerkiksi Maisa Martin Jyväskylästä, joka käsitteli suomen ja englannin vuorovaikutusta siirtolaisten kielessä Kanadassa. Joensuulaisen tutkijan Pekka Hirvosen mukaan pääsääntönä on, että siirtolaisten kieli vaihtuu englanniksi kahdessa sukupolvessa. Juha Niemelä Turusta esitteli tutkimustaan amerikansuomalaisista lauluista ja niiden kulttuuri-

painotuksista. Tamperelaisen *Mikko Toivosen* aiheena oli Duluthissa v. 1920 tapahtunut kolmen afro-amerikkaisen lynkkaus ja suomalaisten osuus tapahtumiin sekä oikeisto- ja vasemmistolehtien kirjoittelun näkökulmat. *Teppo Sintonen* Jyväskylästä vertaili suomalaisia intiaaneihin Thunder Bayn alueella käyttäen sadunkerronnan kaavaa.

Erling Wande Tukholmasta valotti suomenkielen tämänhetkistä asemaa Ruotsissa. Muissa esitelmissä aiheet vaihtelivat alkaen suomalaisesta kansanparannuksesta Kanadassa, saunasta sekä shamanismista. Konferenssiin liittyvissä paneeleissa käsiteltiin mm. kanadansuomalaisten kirkollisia oloja ja amerikansuomalaista lehdistöä ja sen tulevaisuutta.

Konferenssin päätöspuheenvuorossa *Olavi Koivukangas* totesi Suomen uudeksi tutkimushaasteeksi maan muuttumisen maahanmuuttovaltioksi. Suomessa asuvien 70 000 ulkomaalaisen integroituminen suomalaiseen yhteiskuntaan edellyttää tutkimusta. Suomen liittyminen EU:n jäseneksi vuoden 1995 alusta on lisännyt suomalaisten muutttoa Eurooppaan, erityisesti Saksaan. Rasismin ja ulkomaalaisvastaisuuden kasvu, mikä osaksi johtuu Suomen korkeasta työttömyydestä,

tarvitsisi tutkimusta. Myös Suomen sisäinen muuttoliike maakuntakeskuksiin ja pääkaupunkiseudulle näyttäisi olevan kiihtymässä. Tärkeätä on kehittää tutkijoiden yhteistyöverkostoja sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Yhdysvalloissa ja Kanadassa tutkijoilla tulisi Koivukankaan mukaan jatkossa olla painopisteenä toisen maailmansodan jälkeinen siirtolaisuus sekä toisen ja sitä seuraavien sukupolvien suomalainen identiteetti ja kulttuuriperinnön vaaliminen. Tähän liittyy sukututkimus ja juurien etsintä sekä yhteyden luominen Suomessa olevaan sukuun. Tässä yhteydessä amerikansuomalaisten projekti 34 nousee arvoonsa. Myös amerikansuomalaisten kulttuurin vertailu muihin etnisiin ryhmiin ja ennen kaikkea sen vuorovaikutus valtakulttuurin kanssa vaatisi kokonaisnäkemyä tulevilta tutkijoilta.

Konferenssin sosiaalinen ja kulttuuriantti oli monipuolinen ja kokonaisuudessaan Finnforum V oli erittäin onnistunut. Järjestelyistä vastanneet Varpu Lindström, Börje Vähämäki ja Oiva Saarinen ansaitsevat suuret kiitokset. Seuraava Finnforum pidetään Suomessa, mahdollisesti Jyväskylässä, elokuussa 2001. Merkitkääpä kalenteriin.

Käynti Andersonin maatilamuseolla havainnollisti suomalaisasutusta Sudburyn seudulla. A visit to the Anderson farm museum brought to life Finnish settlement in the Sudbury area. (Kuva / Photo: Olavi Koivukangas)

Finnforum V in Canada

Olavi Koivukangas

Finnish and American migration researchers have been meeting every five years since 1974 to examine Finnish migration and settlement in North America. By way of comparison from time to time other areas are included in the investigation. The new research challenges of the turn of the millenium were especially taken up during the fifth Finnforum held at Laurentian University in Sudbury from May 22 to 25, 1996. Eighty researchers and other interested people took part in this conference.

The conference was introduced by Prof. A. William Hoglund of Connecticut with an overview of the previous four Finnforums. Among the other American researchers presenting their studies were for example *Michael Karni*, who dealt with the influences of socialist summer camps, workers' institutes and cooperative activities upon the education of children among immigrants. Consul *Norman Westerberg* of Seattle searched for reasons why Finnish descendants noticeably less than Danish descendants revealed their ethnic origins. *Timothy Laitila-Vincent*, a genealogist living in Salt Lake City, approached an important new area of research in studying the Finns of Utah in the light of mining company archives and the minutes of temperance and other societies. *Eleanor Palo-Stoller* from Florida spoke about ethnicity as a social structure among third and fourth generation immigrants. *John Laine* from Dallas presented project 34, the purpose of which is to interest third and fourth generation immigrants in Finnish culture from their own viewpoint and in preserving it. In the same line *Jon Saari* from Michigan presented the program of the FinnFest held in Marquette in August. The presentations of *Anita Middleton* and *Alexis Pogorelski* – both from Minnesota – about Finns having moved from America to Soviet

Carelia in the 1930s were very interesting. They shed light on the Soviet Russian viewpoint on why Finns were recruited to Carelia, and showed video films of interviews with Finns having gone to Soviet Carelia as children.

Among the Canadians, *Mauri Jalava* began with the heir of Turku Academy Pehr Kalm, who wrote important travel journals about Canada in the mid-eighteenth century. A Pehr Kalm symposium is planned to take place in the year 2000 at Niagara Falls, which were described by Kalm, who was one of the first Europeans to do so. *J. Donald Wilson* examined the cultural and educational conditions of the ideal society "Sointula" after 1904. *Mika Roinila* has an until now little researched dissertation subject: Swedish-speaking Finns in Canada before 1930. *Börje Vähämäki* from Toronto examined the importance of the Finnish language for the first three generations of immigrants. *Varpu Lindström* – also from Toronto – noted that such taboos as alcoholism, suicide, incest, homosexuality, prostitution, racism, violence and crime have not yet been studied among Finnish immigrants. *Oiva Saarinen* examined Finnish settlement in the Sudbury area.

Among those participating in the Finnforum from Finland were for example *Maisa Martin* from Jyväskylä, who dealt with the mutual influences of the Finnish and English languages among immigrants in Canada. According to *Pekka Hirvonen*, researcher from Joensuu, the general rule is that the immigrant language changes into English within two generations. *Juha Niemelä* from Turku presented his research on Finnish American songs and their cultural emphases. *Mikko Toivonen* from Tampere dealt with Finnish participation in the case of lynching of three Afro-Americans in Duluth

in 1920, as well as the viewpoints of both right- and left-wing press on the matter. *Teppo Sintonen* from Jyväskylä compared Finns with Indians in the Thunder Bay area using the pattern of folk narrative.

Erling Wande from Stockholm shed light on the status of the Finnish language in Sweden. Other presentations dealt with for example Finnish folk healing in Canada, sauna, and shamanism. Panel discussions in the conference dealt with such things as the ecclesiastical conditions of Finnish Canadians and the Finnish American press and its future.

In the concluding address of the conference, *Olavi Koivukangas* noted a new research challenge for Finland as it becomes a country to which immigration is taking place. The social integration of the 70,000 foreigners living in Finland demands examination. The inclusion of Finland in the European Union at the beginning of 1995 has increased the emigration of Finns to other parts of Europe, especially to Germany. The increase of racism and anti-foreign activity, which partly depends on the high rate of Finnish unemployment, should be examined. Also the domestic migration within Finland to provincial centers and the capital seems to be

increasing. It is important to develop a net of researchers both on the national and international level.

According to *Koivukangas* researchers in the United States and Canada should continue to emphasize post-WW II immigration and the preservation of Finnish identity and cultural heritage among the second and third generation immigrants. This includes genealogical study and the search for roots as well as the creation of contacts with family living in Finland. In this connection the project 34 of Finnish Americans asserts its value. Also the comparison of Finnish American culture with that of other ethnic groups and above all their contribution to the superordinating culture should demand a comprehensive view on the part of coming researchers.

The social and cultural benefit of the conference was varied and as a whole Finnforum V was a great success. *Varpu Lindström*, *Börje Vähämäki* and *Oiva Saarinen* deserve many thanks for their contributions to arrangements. The next Finnforum will take place in Finland, possibly in Jyväskylä in August of 2001. Put it on your calendar.

Journal of Finnish Studies (JOFS)

is a biannual academic journal which will be launched in 1996. The journal will be edited by professor Börje Vähämäki of the University of Toronto, professor Sheila Embleton of York University will serve as book review editor and Dace Veinberga as editorial assistant. An Editorial Board and an Advisory Board will be established.

The mission of the Journal of Finnish Studies is to pursuit of truth and academic integrity while striving to serve the many needs the discipline of Finnish studies in North America experiences. It will offer (in English) scholarly articles, book reviews, book announcements, translations, forum for debates and information about Finnish studies programs and events. We are looking for your participation and your help as referees to evaluate manuscripts or as regular contributors to the book review section for JOFS. Please, contact us for subscription of JOFS.

*Our address: Journal of Finnish Studies, University College, Rm 353
University of Toronto, Toronto, Ontario M5S 3H7, Canada*